

2008-01-14

Jordbruksdepartementet

EU-nämnden
Miljö- och jordbruksutskottet
Kopia: SB EU-kansliet
Riksdagens Kammarkansli

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 21 januari 2008

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av A-punktlistan

3. Ordförandeskapets arbetsprogram

– *Presentation*

Dokumentbeteckning

-

Bakgrund

Det slovenska ordförandeskapet avser att på rådsmötet presentera sitt arbetsprogram för jordbruks- och fiskesektorn.

Av arbetsprogrammet framgår att ordförandeskapet kommer att fortsätta arbetet med förslagen om bekämpningsmedel /växtskyddsmedel. Inom det veterinära området kommer arbetet med djurhälsa och bland annat djurhälsstrategin att bli en stor fråga. På skogssidan kommer genomförandet av EU:s handlingsplan för skog, uppföljning av handlingsplanen mot illegalt avverkat virke (FLEGT) samt genomförande av icke-bindande instrument i EU att vara aktuellt.

Inom den gemensamma fiskeripolitiken kommer kommissionens förslag rörande införande av ett gemenskapssystem för att bekämpa IUU-fiske (olagligt, oreglerat och orapporterat fiske) och förordningsförslaget rörande destruktiva bottenfiskemetoder att prioriteras.

På jordbrukspolitikens område kommer arbetet att fokuseras på att följa upp och fortsätta diskussionen om kommissionens meddelande om den förestående hälsokontrollen, samt att inleda behandling av de lagförslag som följer av detta under slutet av våren. Andra frågor som kommer att aktualiseras är förslagen om ökning av de nationella mjölkkvoterna samt om ändringar i stödsystemet för bomull.

Ett informellt jordbruksministermöte kommer att äga rum i Brdo pri Kranju den 27-28 maj 2008.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram.

EU-nämnden

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden tidigare.

4. (ev.) Tvärvillkor: Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitik och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, samt om ändring av förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)

– Diskussion

Dokumentbeteckning

12585/07 AGRI 260 AGRISTR 12

Rättslig grund

Artikel 37.2 i EG-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet efter att yttrande från Europaparlamentet inhämtats.

Bakgrund

Kommissionen presenterade under våren 2007 en rapport om tillämpningen av systemet med tvärvillkor (de krav inom folkhälsa, djurhälsa, växtskydd, miljö, djurskydd samt skötselkrav för åkermark och betesmark som lantbrukaren måste följa för att erhålla fullt gårdsstöd). Vid jordbruks- och fiskerådet i juni 2007 antogs rådsslutsatser på bas av rapporten.

I augusti 2007 lade kommissionen fram förslag till ändringar och förenklingar av systemet i linje med slutsatserna i rapporten. Bland annat föreslås det tidigare kravet på att skiftena ska ha varit i brukarens förfogande tio månader ändras till att gälla ett specifikt datum. Detta datum ska beslutas av medlemsstaten och får utgöra sista datum för ändring i ansökan. För Sveriges del är sista ändringsdatum den 15 juni. Kommissionen föreslår även att medlemsstaterna ska kunna besluta om

att inte tillämpa avdrag som är 100 euro eller lägre under ett kalenderår samt att inte göra avdrag för små tvärvillkorsavvikelser, förutom vid avvikelser som innebär en direkt risk för djur- eller människohälsa. I båda fall ska dock uppföljning ske om avvikelsen inte åtgärdas direkt. Vidare ska de nya medlemsstaterna ha samma infasningsperiod på tre år för verksamhetskraven som de gamla medlemsstaterna haft (skötselkraven gäller redan). Ett beslut om ändringsförslagen var planerat att fattas under hösten 2007, men främst pga. att de nya medlemsstaterna kräver en längre infasningsperiod har beslutet skjutits upp. Dessutom har medlemsstaterna gjort påtryckningar för ytterligare förenklingar av tvärvillkoren, främst när det gäller uppföljning av små avvikelser och avvikelser som faller under tröskelvärdet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige stödjer förenklingsförslagen. Mot bakgrund av att förslaget som helhet är positivt är Sverige öppen för en längre infasningsperiod för de nya medlemsstaterna som en kompromisslösning. Sverige anser dock att det är önskvärt med ytterligare förenklingar vad gäller uppföljningen av avvikelser.

EU-nämnden

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet den 26-27 september 2007.

5. Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: Förberedelse av "Hälsokontrollen" om GJP-reformen

– Ordförandeskapets frågeformulär

Dokumentbeteckning

15351/07 AGRI 381

Rättslig grund

-

Bakgrund

Kommissionen offentliggjorde den 20 november 2007 ett meddelande till rådet och Europaparlamentet om den förestående översynen av 2003 års reform av den gemensamma jordbrukspolitikerna, även kallad "hälsokontrollen". Meddelandet kommer att ligga till grund för det förslag om regeländringar som kommissionen ska lägga fram under våren 2008.

Avsikten med hälsokontrollen är framförallt att göra systemet med samlat gårdsstöd enklare och mer enhetligt. Med detta avses i huvudsak fortsatt frikoppling av stöd, utökad modulering (överföringar av medel till landsbygdsutvecklingsåtgärder), införande av en högsta och en lägsta

gräns för utbetalning av stödbelopp samt förnyelse av tvärvillkorens syfte och räckvidd (de krav inom folkhälsa, djurhälsa, växtskydd, miljö, djurskydd samt skötselkrav för åkermark och betesmark som lantbrukaren måste följa för att erhålla fullt gårdsstöd). Medlemsstaterna ska därtill få möjlighet att se över sina nationella gårdsstödsmodeller för att om möjligt utjämna stödbeloppen mot en mer enhetlig nivå. Vidare ska kvarvarande marknadsinstrument (exportbidrag, intervention, privat lagring och kvotsystem) granskas och bringas i samklang med dagens verklighet. Kommissionen vill också ta upp frågan om hur politiken ska anpassas till utmaningar som klimatförändringar, bioenergiutveckling, vattenhushållning och skydd för biologisk mångfald. I anslutning härtill avser kommissionen att föreslå en höjning av nivån för modulering (överföring av medel från direktstöd till stöd för landsbygdsutveckling) för att stärka de åtgärder som finns tillgängliga inom ramen för landsbygdsutvecklingen. Frågan om hur risker inom jordbrukssektorn ska hanteras kan också komma att bli föremål för diskussion.

Hälsokontrollen är visserligen inte tänkt att leda till någon ny genomgripande reform av dagens jordbrukspolitiska system, men den kan ändå ses som ett avstamp för debatten om hur politiken ska utformas i nästa finansiella perspektiv, det vill säga efter år 2013.

För mer information, se bilaga 1.

Förslag till svensk ståndpunkt

Stommen i den svenska ståndpunkten är att alla direktstöd ska frikopplas fullt ut, att gårdsstödsystemet ska förenklas och strömlinjeformas, att alla kvarvarande prisstöd och produktionsbegränsningar ska avskaffas samt att de totala utgifterna för jordbrukspolitiken ska minska. Horisontella riskhanteringsåtgärder bör inte införas i den gemensamma jordbrukspolitiken. Miljö- och hållbarhetsaspekter, som t.ex. klimat, god vattenstatus och biologisk mångfald, anses vara viktiga framtida utmaningar. Frågan om hur dessa aspekter ska hanteras kräver dock vidare analys.

Den handlingslinje som utstakas i kommissionens meddelande överensstämmer i stora drag med de svenska prioriteringarna. Sverige anser dock att de förslag som kommissionen ska presentera i maj 2008 borde kunna gå längre i fråga om avreglering, marknadsorientering och utgiftsminskning.

EU-nämnden

Frågan var föremål för samråd i EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet den 26-27 november 2007.

6. Förslag till rådets beslut om uppsägning av protokollet om fastställande av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i partnerskapsavtalet om fiske mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Mauretanien.

Dokumentbeteckning

16570/07 PECHE 382

Rättslig grund

Artikel 300.2 jämfört med artikel 37 i EG- fördraget. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha hört Europaparlamentet.

Bakgrund

Partnerskapsavtalet om fiske med Mauretanien sträcker sig över perioden den 1 augusti 2006 till den 31 juli 2012, medan protokollet avser 2 år åt gången. Nuvarande protokoll gäller således till den 1 augusti 2008. Om gemenskapen önskar säga upp protokollet måste detta göras senast 6 månader innan.

Avtalet ger möjlighet för fartyg från 12 medlemsstater att fiska i mauretanska vatten och är ett av de viktigaste avtalen utifrån finansiell omfattning och ekonomisk betydelse. Den finansiella omfattningen är 86 miljoner euro, varav 11 miljoner euro avser stöd till Mauretaniens fiskeripolitik/förvaltning.

Frågan om uppsägning togs upp som en extrainsatt övrig punkt vid jordbruks- och fiskerådet den 17-19 december 2007. Kommissionen aviserade då att de hade för avsikt att säga upp nuvarande protokoll inom angivna tidsramar till förmån för ett nytt protokoll som bättre skulle motsvara gemenskapens behov av fiskemöjligheter, som i gällande protokoll är underutnyttjade. Flertalet under avtalet fiskande medlemsstater har emotsatt sig förslaget eftersom de anser att det nuvarande avtalet är så pass nytt att de ännu inte hunnit etablera sitt fiske i området fullt ut.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige stödjer kommissionens förslag om uppsägning då det ligger i linje med ökad kostnadseffektivitet i förhållande till nyttjandegraden i dessa avtal. Sverige ser ett visst värde i gemenskapens närvaro i området som garant för lokal beståndsvård. Nyttan bör dock stå i proportion till avtalets kostnad. Det är positivt att gemenskapen tar sitt ansvar för att minska sina egna kvoter till förmån för ett nytt och bättre balanserat protokoll. Vid förhandlingarna om ett nytt protokoll bör dock skälen till varför fiskemöjligheterna är underutnyttjade utvärderas för att garantera ett fortsatt hållbart fiske i området.

EU-nämnden

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden tidigare.